

ÖRÖSTŐ: SZABÓ JÓZSEF

ÖRÖSTŐ'S IDEJE: 1981.

TART.: MÁS

Kitelepítés

14 nap, 2 mellékelt

FOTOKRASZI MUTATÓ: ECSENY

STAICMUTATÓ: XVII) 61

PAPÍRIPARI VÁLLALAT

KISKUNHALASI GYÁRA

LELTÁRON'S

ATÜERETUE AZ EGTS. LTK. 4452-es TÉTELE ALÓL

IV/11/34

4452

MÁJ PÉTERNÉ

ELETÉBÖL

FELJEGYEZTE:

SZABÓ JUDIT 3.o tanuló
MUNKÁCSY MIHÁLY GIMNÁZIUM
KAPOSVÁR
KOSSUTH L. u. 48.

Esznyben születtek 1927. március 19-én, és most is itt élök, de az 54 érben nágon soke megtörtént velük. Sikoldis kononról kezdem életem. Itt oktáltam jártam. minden érben műs tanítók volt. Volt közöttük durva, rágosi és részes is. A tanítás nyelvörökkel kezdődött. minden reggel hívat kellett körülük mondani, amíg be nem jött az oktállyha a tanító. Tanítás egész nap volt. Reggel 8-12-ig, délután 1-4 óráig. Szombaton délig. Hosszú nap templomba kellett menni. A holt év alatt nem buktam meg. Volt jó jegyre is, töre is. De akkor nem volt olyan fontos, hogy olyan oktatásban, csak jó templomba járok. Azok még voltak. A hatodik oktállyban konfirmáltunk, és utána még hónapig érve, szombaton délután ismétlő iskolába jártunk. Ez csat amolyan időszak volt - legalább addig nem kellett dolgozni! Sőt minden játékotunk. A labda volt a minden. Rongylabda. Togásokból, labdárból. Vett játékokat soha nem volt. Mi korán kerültünk környezetünkbe. Kötui, vannai és törölközököt látogazni. A hatodik oktáltam mikor kijártam, munkába álltam. Első napjain a céplőgáphoz jártam pelynait és böreket mondani. 12 éves voltam. Korán kellett kelni és sokat dolgozni. A nagymamám fölött és az hondta ki az ebédet a földre. Othon 8 láttá el a hármasnak. Fölött, mögöt, előtér. A munkákból karbantartunk, megvolt fölér, előter. Szabadon voltunk. Ha volt időm, sokat olvastam. Igen széps napot voltak azok. Széps gyerekkorom és leányéletem

volt. Akkor is sokat dolgoztam, de mégis nagyon szép volt minden. És milyen szép ünnepet vett!

Februárban volt a farsang. Akkor csak ől volt, és húsvárdizeneről este találkoztunk egy lányosból. De a fiak az nem monadt ki. Decemberben mindenki elvégzte az övi munkákat. Akkor minden este örözeitünk kérniük akartuk. Felső-Ecseny külön, Középső-Ecseny és Alsó-Ecseny is. Igy hónapra Ecseny volt. Igy volt az először. Én a középsőben laktam, de itt is menne a többiek-től. De természetesen vissza is volt, mi mindeggel találkoztunk. A lányok dolgoztak, a fiuk meg néztek, mit csinálnak, vagy keztyáztak. Hasznaps este meg közös játikot játszottunk a fiukkal.

- Forróulj bolha!

- Nem forrólok.

- Mégdedig?

- Néddig!

- Mit vinn?

- Cídot!

- Hihűl? - Előt megsígtatta annat, aki

kérdezte. A királyről volt egy török közö, aki öröke volt csanarra, és akit kértek, azt addig várta, míg nem csökkölte meg, aki a széken ült. El akkor az monadt ülve, aki csökkolt. És így tovább. Mikor megjött a tavasz vége volt a találkozásnak. Hasznaps délelőtt templomba mentünk, de akkor cipőben (nem körülbelül), legszebb ruháinkban. Délután már egy lányos-

hónapok voltunk, ahova este is mentünk. Akkor is másik
rehaban. Egy varázsnaps hármasjáratunkba öltözöttük. Farsang
után jött a húsvét. Előtte párolova lett a vászon, használata
lepedő, törlőköröző, szakaszszűrők és az abraziók. A párolos
ügy történt, hogy a párolosajtárba belett művészépen a ruha,
a fejejére egy keretű, és ami a hanni. Utána néz, amilyi,
amíg nem folyt elül ki. Mert a rajtárban volt egy lyuk
és az egy hóval lett fedve. A hóval körül nyíl volt,
hogyan a rége magasabb legyen mint a rajtár. A néz ami
lefolyt, vissza lett öntve a ruhákra. Ez más hanni ügy
volt. Ez a folyamat eggyéz napon át lett ismételve.
Másnap ki lett mosva a ruha és egy hópos járai kivere.
Mosás után megint egységesen vissza lett török a rajtárba és
jól meg lett tisztítva. Utána újra ki lett mosva. Legelsőke-
rést ünnepi, szokásnak a Bucsu volt. Ez egy hármas
napos ünnepség. Előtte mindenki kimerítette az egész csatát.
Még a pincéket is ki lőtték meszelve a hegybe. Új rehabilitáció
öltözött az egész falu. Az ünnepség szombaton este
kezdődött. A fiatalok a kosmikus gyülekezetek. A zené-
zek más ott voltak és muzsikákat. Ez kezdetét vette
a Bucsunak. Sora álltak. Karibokával és ugyan
ugródalmaival indult el a menet a zöldheggyé, ahol
előző (eb) érben elmentették a bicsket. Ez ugy történt,
hogyan egy olyan pincegazdahoz mentek a fiúk, akinek
eladókonya volt, és megkérte őt, hogy lehessen-e
olyan részes és a pincéjébe engedni temetni a bicsket.

Ha a garda megengedte, akkor most odamentek. Akkor a menet odament a pincéhez, ahol egy fiú engedélyt kérte a gardától a bácsu elboratalához, mert egy üveg bor el volt árva előzőleg a pince bejáratánál. Most kiátkar és elvittek. A garda mindenkit finált borral és szalaccsal. A zeneivel vacsorát is szaptak. Mikor vége volt az eves-iáshoz, visszaindult a Szomsziba a menet. Akkor megkezdődött a bál. A táncot az a fiú, aki verset mondott, és az a lány mitotta meg, aki nél a bácsu volt. Nására nap délelőtt templomba, délután a Szomsziba mentünk. Ott voltak a bázárerek, és a röngyök. Bál már délután is volt. Este mindenki elment vacsorára és újra a bálba. Hétfő délután újból kezdtek a táncolást és este felé el lett temetve a bácsu újra egy gardánál, akit a fiúk megkértek. Éppen úgy történt minden, mint szombaton, csak most nem ki, hanem elszárták. Asta egy lyukat, behelyezték az üveget, betakarták, aztán fogtak valakit és hármasra ránysonták a helyre. Itt volt a bulus.

1943-ban felüttette a fejét a VOLKS BUND és utána vége volt minden szépség. Utaz egész része a népek beállt közkül, a másik nem, és ezért megkezdődött a viszály a harag és a fenyegetés. Volt akkor minden, csak sej nem. Összefűzött volt egész Magyarországon. A tanítók jártak a faluban és töltötték lelkük mi it tanácsot. Ók azt mondattak magyarállampolgár és német anyanyelv. Kevés

család volt, aki magyar anyanyelvűnek iratta megát. Ez a telepítésnél használt. A háború előrehalt jutott és itt is toboroztak „SS” zatoncakat. Igen kevésen jelentek. 1944-ben azonban végleg kitört a bálhé. Soroztak a férfiakat, aikor még otthon voltak. Írás mindenki államias volt. Voltak fiatalok, aikor hasznájában a Magyarország jelentkeztek, de a parancsnokságban vártaik már őket a németek. ők harazdavarták őket, hogy varják meg a sorozást. Szeptemberbe vonultak be Cseszébe. Az én bátyám is került - 19 éves volt - és januárban meghalt.

A H4-es kör element, de a H5-ös sem volt része a számlára. Januárban egyet éjjel 2 órakor zatoncak jöttek, hogy szombaton reggel legyünk az iroda előtt 1529-ös csomaggal és ők napi élelmenek. Nagy riadalom volt a faluban, de rendi nem ment el. Mindekkor elbírt a komárdi faluba és a pincébe, a begybe. Ott várunk mi is a Lövölde menyerset. Délután jöttek érteink és harazmentünk. Kasárnaps délután már jött a jegyző és felolvasta a határozatot. Hítfón reggel mindeninek az iroda elől. Ellett nekik. Ispán azt mondta, nem megyünk el!

Nek mondta - „Sokáig agyonlőröm a lányom, meg a feleségem, aztán meg magam, de nem megyünk el!”

A bátyám se alakult elmenek, de nagyon feltettek és ezért elküldték. Ismét bűjdosunk. Ellett. Csak a nagymamáma maradt otthon. Öten voltunk bűjdosók. Megszóládra mentünk. De ott nem jártunk szemércsivel. Igy aztán kiamentünk az

Öreghegybe. Ott régi pinceház voltak. A földpince meg volt, csak az eleje már nem. Olyan rösaljat nagyságú nyílás volt rajta, azon lehetett belépni. Április 8-iadta a parancsot - „Odamentek vagy agyon-ültet benneteret!” Elindultunk hármas. Április és egy másik férfi elment a faluba töriközökni, mi pedig anyám, én és egy másik asszony is az Öreghegybe. Április mutatókháttal, mert nemzetőrök voltak. Kedden reggel anyám hazament megérkezni, mi van a faluban. Négy személy össze azokat, aki az első nap nem ment el. Mirent anyám, hogy menjünk tovább, mert Zsuzsát bennükötet. Április Kisbarra, mi Telsőmocsoládra mentünk. Vasárnap iszajöttünk Ecsenybe. Mi a határorat felolvasható után elment az irodához, azt előtte Oroszországba, aki nem ment el semmi bántódása nem lett. 1946 márciusában meghalt a nagymamám, februárban a bátyám. Nagy bárat kérte bennünket. 1945 novemberében férjhezmentem. Esküvőnk után a télen minden rendben volt. Boldogok voltunk, de tavassal már elkezdtem mondani, hogy Litlepítés lesz. De nem tűnik el. Én teszsem voltam, míg a 9-dik hónapban. Augustus elsején elment a férjem a tüllihez. Az apóssom birta volt, tőle akarta meg tudni: Mi az igazság. Ott mondták, hogy jönök már a felvidékre. Én várakoztam kiszélni a családot, hogy fogjam le és tügyűnk a hosszú amit lehet. Menjünk magyar faluba, hagyjuk itt Ecsenyt és eljök tovább.

De nem fogzott bele senki. Akkor hajnalban megörülött a kildonyuk. Bundában tületett. A tiborszövő azt mondta, hogy szemécsés lesz, de mikor tültetni, egy kurk előrepült a ház felett és hónapjáról oly fájdalmosan kiabált. Borzalmas volt. Eh anyja megijedtene, mert itt a faluban azt mondta, hogy akol ez a madár megjelenik és kiabál, ott meg fog halni valaki. Eh roha nem tithet a falubanban, de mégis tithet. A szombat reggelre megörülött kildonyuk - aki vasárnap meg lett kerestelve - hirtön reggel meghalt.

Augustus 4-én kaptunk egy papiruszt, melyben felszólítottak bennünket, hogy 5-én hagyni el a lakást. A férjem kedden reggel elment megmondani a hizsidiagnak, hogy nem tudunk kiemenni a házból. Mondta, hogy a kildonyuk meghalt. Mondta azt is, hogy Ő magyar katona volt, a töörishaderegen szolgált és magyar anyacsin. Azt feltételez, hogy az mind szíp, amit tette a házhoz, de a volt az utás! Tudomásul vettük, hogy semmi helyük nincs ott, és a lakást el kell hagyni. Kedden délután jött két rendőr és megnevezte, hogy az minden igaz, amit a férjem mondott. Igy beül - maradhatunk a házban még két hétnig. Nagyon fájdalmas volt elhagyni a házat, melyben élt az emelet. Mindent othagyni, amit megzakadt, melyet olyan rokok dolgozott. De ha tüdőnk lett volna, vagy bábkinek ártottunk volna! Semmi, de semmi eset

az, hogy működik vagyunk. Hét hét alatt elhasználtuk a gabonát, leptünk belőle, mert csak pár hónapra adták fejedelmi. A családhoz mindenki egszer kaphatott. Néhányat csak egeset, rökkön is egyet. Sajtukat és saját lehetett inni. Ez volt az önfagyon. A többi mind maradt. Az állatok, a gabona, de még a földet is eladták töltünk. Boldogság lett belőlünk. Senkivel nem tördöltük, hogy hova megy lakni. Edesapámnak van egszerre Kanadában. Az ott maradt lakásában kaptunk egszeretést.

1948 áprilisában volt a kitelepítés. Mi is telekerültünk a líratiba. Ötven kilogrammos csomag elővolt röma. Kizártuk, mit lehetett inni. Fön a kocsi viszket a horvai állomásra és ott leszíink teragonirozva. Némítottuk a leszíus telepítre. Nem hittük el, és úgy terveztük, hogy nem is megyünk el. Ugy is lett. Edesapám, edesanyám és én, éjjel elindultunk a memyei pincepadlásra. A férjem itthon maradt, mert ki akarta várni a réget és megtudni, hogy és mint lesz. Délután jött a férjem, megmondta, hogy elvittek az embereket a horvai állomásra és teragonirozd őket. Azt mondta a férjem, hogy itt nem maradhatsunk. Menyjünt menyjére. Volt neki ott egszer katonaharcúja, de az nem tudta szívesen és így visszajöttünk Esznyébe. Egy héttel a padlásra voltunk. Közben azért ki is merész kadtunk és ezekben a napokban elrendeztük hogyan minden, hogy hárkai bármilyen betörést, el tudjunk szökni régeig az ajtókon.

Középső szobában laktunk. Kimentük a Zomphába, ottan a speizba, ottan a Zárrába, padlára a crissfalón és a disznófölpadlára, ottan a pajtába, ottán a lisajtóra a szürke és ott már a szabadban voltunk. Itt hárkoltak épült, Zomor volt nevezük. Szükségük is volt rá. Közben én ismét gyereket vásztam. Egykor minden tan címűről a faluba a Vérmezőhöz. Az annyira meglátott, mikor megjelent, hogy feljelentett bennünket. Közben a férjem és Elenberger Henrik elmentek Pestre, hogy keressék valami papírt, hogy maradhassunk. Ípmi közben a Zomorban hallotta, hogy éjjel jönök érünk.

* Mérő miar nem nem a szobában aludtunk, hanem a Zárrában. Tíjel, effél után zörgettek Elenbergerék ajtaján, hogy engedjék be Öret, mert Landerékat lassítik. Mi aztán ki az ágyból, rittük a ruhákat, sziszáltunk és elkerestük futunk a nölköl. Ípmi nem jött vissza, csak utána. Mérő megtalált bennünket, a gyepükre mentünk és egy tűumba leülünk. Ittora a rendőrök bejutottak a mi lakottályunkba is. Az ágyak melegedt voltak, ezért tudták, hogy megröltük. Mérő elkeresettek faggatni Elenbergeréket, hogy hol vanunk? Ha nem mondja meg, akkor Öret viszik el. Ör is pánika estek, de nem tudták, hogy hova költünk. Ípmi viszont ruháért. De ezt a rendőrök észrevették, és azt mondatták Elenbergeréknél, ha seggel nem leszünk ott, akkor Öret is viszik el. Közben a férjem hozzájött Pestről. Mérő megtanácsolta, hogy mit tegyünk. Utána azt mondta,

Ő elmegett, hogy ne vegyene el többek semmit és ne vigye el Ellenbergetést. Ez meg ilyen döntöttem, hogy én is megyek. Nincs bánya. Terhes vagyok. Talán nem vesz meg. Írtam reméltem, hogy hazaengednék, de nem ilyen történt. Lappel voltak zetén, anya és fia, mi és a barátom. Hatan voltunk. Már várta minden a Zoci és vitték behívnázt Bonnyára. A férjem üzent, hogy szököjök meg, de nem mentem. Még mindig reménykedtem. Másnap autóval vitték bennünket Szalba. Ott a rendőrségre látottam. Ott volt Müller Sándor. Ő rendőr volt. Igen meg volt lepte, hogy mi nincs Ercsihez ott. Mondta neki, hogy mi járatban vagyunk.

Ő azt mondta, hogy szól Pestre a Miniszteriumba és megkerdezni, hogy mi legyen velünk. Ő azt gondolta, hogy elmenekülhetünk haza. Így De a pesti üzenet az volt, hogy gyermek velünk a fogdába, és a kolnapi napon Pestre telezük velünk bennünket. Utána az oroszhoz vitték bennünket, mert neki Zellett aláírnia a papiruszt. Az enyémre nem írt semmit. Így nap negyedik nap a (fegy) férjem. Negyedik volt az igali bicska.

Ó család akarta, hogy szököjék meg, de nem volt bátorlásom, se alkalmam. A Lapp Sanyi mondta neki, hogy hozzára ráadott meg dunghat és élelmét. Írtam mondták, hogy a férjem jöhet velünk Pestig, de csak úgy, ha nem rökiük meg. Bonnyán találkoztunk, így egyszer maradtunk. Sióföldön a fográban aludtunk, és reggel továbbindultunk. Egész nap kaptaig látottott a férjem. Elváltunk. Ő is egyedül maradt, én is. Egy nobába vitték bennünket. Ott fürdés és minden-

le kellett adni. Péntek, észak, bráth. mihi volt. Az én pénzem a Szabátombba volt varroa így nem adtam oda. Másnap a többi svábhoz kerültünk. Azt már nem tudom, hogyan hagyán voltam. Így voltam fel tüntetve, hogy „Kételeptendő svátor a Károly Királyi laktanyától." minden reggel ista volt. Mert meg is csináltam. Én kóstam el a reggelit. Ebéd minden nap bab és lúposzta volt szíj fözve. A bab minden nap volt. Délután egy 8-as éjszakán egysik nap, a másik nap Edermoncra leforrázva. Öt héti voltunk ott. Egysik délután jöttem felolvashni:

Ki megy. Ki leszünk telepítve 22.-én. Másnap 1/2 órát volt a teheraut, amivel vitték bennünket. Kaptunk leányat és levánt az istra. Elindíták Rákospalotára, ahol névcserepárt tartottak. Ahová a rendőrök átadtak a telepítést végező rendőrségnél. Utol riporterök ránk és a csomagokra. Elkerdtük körben a csomagolat a személykörben. Az egysik nádör a csomagokkal maradt, a másik kettőt Et részert. minden 8-kor (bel) be volt zárva, nehogy megismerjük. Miután visszajöttek, újabb csomagolást, addorronklementens az állomás épületének az első ajtán. Ott találtam egy asszonyt, akit értem meg, hogy hútfasson el. Az akit mondta, hogy a másik ajtón menjen, ott a váróterem, ott talán el tudok hújni, mert itt irodák vannak. A másik teremben is találtam egy asszonyt, akit is megértem. Ő azt felettese, hogy maradj a WC-ben, majd Ő is, ha mehet. Hamarosan jött. A váróterembe miután belementem,

Ott ült két asszony. Ilyen egyszerű felkelt, nyíjtotta a karját.
Örvelte az ajtót, mintha azt nézné. Elküldte az állomás előtt. Maig nem tudom, hik voltak ezek az asszonyok, de mindenhol hálás szemmel gondolok rájuk. Kinn jött egy ember, attól kiérkeztem meg: hol a villamospálló. Jött is (és) a villamos és kiérkezett vele a déli pályaudvarra.
Hát kit látott ott! A Szicerenit. Ó volt a hármasnak.
Nagyon megszíltünk egnásnak. Kicsit körikkentünk, aztán visszamentünk az állomásra. $\frac{1}{2}$ óra-kor indult a vonat Kazafelé. Szófoton várni kellett, mire újból jött vonat. Ez Kapuvárfelé ment. Kibátorozzálltunk ki, mert a Szicerenél nem volt hajlandó mosolydig utazni. Én is feltem, hogy meglátnak és rágva vele tartottam. Kibár elég menne volt eseménytől. Nekindultunk erőn (hokron) horkon kerestük. Mikor Esenyibe érünk, illanít a családjához, en az apolomékhöz mentem.
Az apolom zölt a férjemmel. Ó a zénapadlason aludt. Mikor lejött, megszíltük egnásnak, hogy csak egyszer meggyint, bárhol kell menniük. Igy is lett. Egy éjjel elő voltunk az anyóséendől, de műszap este már torált mentünk a Takács Grzinikér. Ott torált voltunk. Használati műr a megyei állomásra mentünk és innan Kapuvára. Utána gyalogoltunk. Dombvidáron pikentünk és utána Kapuvárcsatorna mentünk. Ott lakott a Landler nagymamám testvére. Ott voltunk egyszerűen. Innan Síkfürdőre mentünk a férjem voknáikor. Ott két hetet töltöttünk. Azután visszamentünk megint Esenyibe.

Itt bőjéálomról széltett. A szénapadlásra aludtam a hagyományosan. Ez nem volt jó. Nem bírtam. Sajn aztán összecsonkoltunk és a Karai tanújára költözöttünk. Volt egy láda, egy szekrény. Ez volt az összes vagyonunk. Ez a tanú mérlege volt a falutól. Igaztól 3-4 kilométerre és Somogyszilktól is. Elég rohan ladtunk itt. Én főztem. Ez után meg minden nap ismeretlen ruhába, zöldbőrű szemüvegle elment Ecsenyle, hogy mi az ijság. Óta meg várjam az ijsállottat. Mert soha tudtam, hogy maja hova jelenik be. Végül is igalba lett bejelentve.

Tíz év született. Már már rendbejöttem, a férfium eljárat Patalomba dolgozni. Könives volt. Hárman forintot zapott egy napra. Tanúi volt egy másra Eudonica. Elvezdük újra gazdálkodni. 1949-ben ammetzia volt. Ki itt tartózkodott, az visszakapta az állampolgárságát. Sajn újból lett haránt, de házunk nem. Itt teljes nehezen húztuk ki. Napraforgós gyökerrel tüzetünk. Elemliszennel is alig volt. A nyáron aztán már én is vállaltam Eapálmát működtetni, c. répát, Eudonicát és Eumplit. Ezért kerettem 30 kg működtetni, amelyi culrat, és arattunk 15 q gabonát. Itt következő télén visszajöttünk Ecsenybe, a szílein pedig visszaholtam Németországból. Sajn aztán újra egyszer lett a családunk a hagyományodások után. Most jelenleg itt lakunk Ecsenyben a férfiummal. Van két fiúnk és négy nőlkönd. Még a szüleinek is élnek. Részen - ha visszahondolok - olyan rép volt minden, még a soe hagyományodás ellenére is.

Minden ünnep és vasárnap valami igat, szépet hozott. Miadennel annyira tudtunk örölni. Az egész falu összetartott, semmi nem volt, ami otthon tartotta az embereket. Az egész falu nyüzsgött. De most— sajnos nem. Mindenki dolgozik, még vasárnap is. Kihalt mindenig a falu: it mutta, a dolog az első! Pedig életet, örömet péntest nem lehet venni!

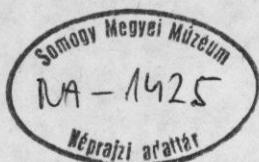

4452

szabó Judit : Máj Péterné életéből

IV/11/24

Ifjúsági tagozat, 12 oldal

A pályázó egy ecseNYI parasztasszony életével ismertet meg bennünket. Az iskolaLás kortól kezdő napjainkig vezetve a szálat. Az iskolás évek -gyermekévek- leírásából kiderül, hogy emlékezetében még elevenen élnek azok a játékok, amelyeket társaival szívesen játszott. Ezek felderítése, a játékok pontos leírása a dolgozat kiegészítéséül szolgálhatott volna.

A téli esték időtöltéséről részletesen ír, az akkor szokásos játékokat még le is jegyzik, ezért (~~kilagultak~~) az elejéről a gyermekjátékok elnagyolását, ill. elhanyagolását.

"Sok minden játszottunk. A labda volt a minden. Röngylabda. Fogócskáztunk, labdáztunk". / 1 oldal/

Csup a általánosításokat, sablonokat sorakoztat fel, amely ilyen formában még stilisztikailag is kifogásolható.

Mivel a dolgozat egésze egyes szám első személyben íródott, ezért gondoljuk, hogy a lejegyzés magnóról egy az egyben történt. Erre azonban semmi más nem utal csak ez, mivel fogyelmen kívül hagyta a pályázó az idézőjel használatának fontosságát, amely ebben az esetben kötelező lett volna.

Ebből derülne ki, hogy a páylázó a parasztasszony mondatszerkesztését, vagy a maga által formába öntött mondatokat közli.

"Ha volt időm sokat olvastam" / 1 old./ Ahilan az időben egy paraszt gyerek életében az olvasás nem volt olyan általános, /inkább a munka/ ezért szerettünk volna az olvasmányiról is részleteket megtudni. Mely könyvek tartoztak akkor egy 12-14 éves lány olvasmányai közé.

A gyűjtő a téli és tavaszi ünnepek leírásába bocsájtkozik, de a felszínen maradva minden jelesebb ünnep leírásában, pedig

a svábok szokásai pl. a bucsutemetés kifejtése a néprajz tudomány számára igen érdekes lenne.

1943-tól a háborús évek nehézségeit, a kitelepítések körfülményeit, a hanyattatásokat meséli el az adatközlő, amelynek alaposabb kidolgozása egy önálló dolgozat témájául is szolgálhatna.

A dolgozat a jelenlegi állapotok vázolásával zárul, amelyből az elidegenedés az egymással nem törődés emelkedik ki.

Összegezve:

A dolgozat egészét tekintve látszik, hogy a gyűjtő alapos munkára törekedett, és minden szeretett volna megfogni, amely az adatközlő életében fontos volt.

Talán túl sokra vállalkozott, és ezért a dolgozata a felszínen maradt. Ilyen rövid / 12 oldal/ terjedelemben nem tudunk egy életutat ugy bemutatni, hogy ebbe a hibába ne essünk.

Igaz, hogy a cím csak epizódok kiemelését sejteti/ "életéből/de ez is csak részben valósult meg. Vannak események amelyeket tultárgyal, amelyek néprajzi szempontból elhanyagolhatók, / pl. háborús évek/ ezek ujkortörténeti szempontból lennének érdekesek, ugyanakkor a néprajzi szempontból érdekes bucsutemetés teljes kifejtésére nem került sor.

A dolgota készítője nagyon sok érdekes rész témát fogott meg / gyermekjátékok, évszakokhoz kötődő szokások, házi-vászon mosása stb./ amelyek részletes kifejtése egy-egy önálló dolgozat elkészítését követelné. Ezért szeretnénk további gyűjtő és feldolgozó munkára serkenteni, amelyhez segítségünket felajánljuk.

Kapitány Orsolyn